

STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

w Szkole Podstawowej im. Zofii Kossak w Pierścicu

Preambuła

Naczelną zasadą wszelkich działań podejmowanych przez wszystkich pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1.

1. *Pracownikiem szkoły* jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. *Dzieckiem* jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. *Opiekunem dziecka* jest osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. *Zgoda dziecka* oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez *krzywdzenie dziecka* należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Wyróżniamy różne formy krzywdzenia, w tym: przemoc fizyczną, przemoc psychiczną, przemoc seksualną, zaniedbywanie, przemoc domową, przemoc rówieśniczą.
6. *Koordinator bezpieczeństwa w Internecie* – pracownik wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez dziecko z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie szkoły. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
7. *Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci* – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem w szkole standardów ochrony dzieci oraz ich aktualność. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
8. *Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń* – pracownik lub kilku pracowników pedagogicznych lub niepedagogicznych cieszących się zaufaniem dzieci, wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających

dziecku. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

9. *Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji* – dyrektor lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
10. *Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku* – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
11. *Rejestr interwencji* – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka.
12. *Dane osobowe dziecka* to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Zestawienie osób odpowiedzialnych za poszczególne zadania:

Lp.	Obszar odpowiedzialności	Osoba odpowiedzialna oraz osoba zastępująca (imię, nazwisko, funkcja)	Dane kontaktowe
1.	Przygotowanie pracowników do stosowania Standardów Ochrony dzieci oraz monitorowanie ich przestrzegania	Irena Krypczyk – dyrektor szkoły Urszula Barańska - wicedyrektor	722 001 421
2.	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	Wioleta Pryga Michał Gawlas Lucyna Krysta – nauczyciele informatyki	722 001 408
3.	Przyjmowanie zgłoszeń	Jola Chmiel - pedagog szkolny Marzena Polok-Latusek – szkolny koordynator promocji zdrowia	722 001 408
4.	Uruchamianie i prowadzenie interwencji	Jola Chmiel – pedagog szkolny Kinga Kratki – psycholog szkolny	722 001 408
5.	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku	Kinga Kratki – psycholog szkolny Urszula Barańska - wicedyrektor	722 001 408 722 001 421

Szkoła współpracuje m.in z:

1. Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skoczowie, ul. G. Morcinka 18, tel. 33 853 34 52
2. Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie, ul. Kraszewskiego 13A, tel. 33 852 24 33
3. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, ul. Bobrecka 29,
mail: sekretariat@pcpr.cieszyn.pl, tel. 33 47 77 117
4. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Białej, ul. Piastowska 40,
mail: pcpr@starostwo.bielsko.pl, tel. 33 813-69-30
5. Sądem Rodzinnym w Cieszynie, ul. Garncarska 8,
mail: wydzial.rodzinny@cieszyn.sr.gov.pl, tel. 33 479 46 11,
6. Sądem Rodzinnym w Bielsku Białej, ul. Słowackiego 15,
mail: wrodzinny@bielsko-biala.sr.gov.pl, tel. 33 86-72-700, 701, 702
Kierownik Sekretariatu, tel. 33 86-72-699 - Sekretariat,

Szkoła znajduje się na terenie:

1. Sądów Rejonowych:
 - 1) w Cieszynie, ul. Garncarska 8, tel. 33 479 46 06
 - 2) w Bielsku Białej, ul. Mickiewicza 22, tel. 33 4997 826,
2. jednostki Policji
 - 1) Komisariat Policji w Skoczowie, ul. Rieczna 7A, tel. 47 857 36 10

Szkoła współpracuje oraz informuje przebywające w niej dzieci o możliwości uzyskania pomocy:

1. Rzecznika Praw Obywatelskich
2. Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania
tel. 800 12 12 12
3. Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży tel. 116 111
4. Fundacji „Dajemy dzieciom siłę”

umieszczając na stronie internetowej szkoły, na tablicach przy wejściu do szkoły oraz na terenie palcówki informacje o miejscach oraz sposobach pomocy.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2.

1. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w szkole. Zasady stanowią **załącznik nr 1** do niniejszych *Standardów*.
2. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka; posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. „Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka” stanowią **załącznik nr 2** do niniejszych *Standardów*.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy. Schematy postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka stanowią **załącznik nr 3**.
4. W szkole funkcjonuje Skrzynka Zaufania w formie tradycyjnej (stacjonarnej), która umożliwia uczniom anonimowe zgłaszanie problemów, niepokojących sytuacji oraz potrzeb związanych z ich bezpieczeństwem i dobrostanem. Skrzynki są regularnie sprawdzane przez wyznaczonego pracownika szkoły (np. pedagoga lub psychologa), a zgłoszenia podlegają analizie i podejmowane są odpowiednie działania z zachowaniem zasad poufności. Reakcja na zgłoszenie następuje nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od momentu jego odczytania.
5. Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z „Zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu”. Zasady rekrutacji stanowią **załącznik nr 4** do niniejszych *Standardów*.
6. Każdy nowo zatrudniony pracownik zostaje przeszkolony ze szkolnych standardów ochrony małoletnich oraz procedur postępowania. Wszyscy pracownicy regularnie aktualizują swoją wiedzę dotyczącą *Standardów*.
7. Wychowawcy 2 razy do roku przypominają uczniom treść standardów, uwrażliwiają na tematykę przemocy i krzywdzenia.
8. Rodzice mają możliwość zaznajomienia się z treścią standardów w wersji elektronicznej, umieszczonej na stronie internetowej szkoły.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadkach krzywdzenia dziecka

§ 3.

W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy lub pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.

§ 4.

1. Pedagog wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz opracować plan pomocy dziecku.
3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a. podjęcia przez szkołę działań mających na celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej placówki;
 - b. wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku;
 - c. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeśli istnieje taka potrzeba.

§ 5.

1. W bardziej skomplikowanych przypadkach krzywdzenia dzieci (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: pedagog, wychowawca dziecka, dyrektor szkoły oraz inni pracownicy, mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku – dalej okreśłani jako zespół interwencyjny.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone w § 2 pkt. 2 Standardów, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządzony zostaje protokół.

§ 6.

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany opiekunom dziecka przez osoby odpowiedzialne za Politykę ochrony dzieci w szkole z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Pedagog informuje opiekunów dziecka o obowiązku szkoły polegającym na zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego).
3. Pedagog szkoły, po poinformowaniu rodziców, składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub „Wniosek o wgląd w sytuację rodziny” (wzór wniosku - załącznik nr 5) do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” (załącznik nr 6) do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.
5. W przypadku gdy istnieje podejrzenie krzywdzenia dziecka, zgłoszone przez opiekunów dziecka lub pracowników szkoły, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 7.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się „Kartę interwencji”, której wzór stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.
2. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. Telefony kontaktowe do instytucji pomocowych stanowią załącznik nr 8.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

§ 8.

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka oraz ochrony danych osobowych stanowią załącznik nr 9 do niniejszych Standardów.

§ 9.

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowania, fotografowania, nagrywania głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub prawnego opiekuna dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik szkoły może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskiwania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekunów dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza – zgoda rodzica lub prawnego opiekuna na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana.

§ 10.

1. Upublicznianie przez pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) będzie możliwe tylko po podpisaniu przez rodzica lub opiekuna prawnego zgody na początku roku szkolnego. Dobrą praktyką jest również pozyskiwanie zgód samych dzieci.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informacje, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

Rozdział V

Zasady dostępu do Internetu

§ 11.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią **załącznik nr 10** do niniejszych *Standardów*.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest:
 - a. pod nadzorem pracownika szkoły na zajęciach komputerowych lub lekcjach informatyki;
 - b. bez nadzoru nauczyciela – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły (dostęp swobodny);
 - c. pod nadzorem nauczyciela na innych lekcjach, korzystając z prywatnych telefonów uczniów z ich indywidualnym dostępem do Internetu.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, pracownik szkoły ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. W miarę możliwości, osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

§ 12.

1. Osoba odpowiedzialna za Internet - **Michał Gawlas oraz przedstawiciele firmy „Slawex”** zapewniają, aby sieć internetowa w szkole była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. Wymienione w ust. 1 oprogramowanie jest aktualizowane przez wskazanego pracownika w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.
3. Wyznaczony w ust. 1 pracownik przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem, podłączonych do Internetu, nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku ich znalezienia, pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.

4. Informacje o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, który aranżuje dla dziecka rozmowę z pedagogiem.
5. Pedagog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzednich, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszych *Standardów*.

Rozdział VI **Monitoring stosowania *Standardów***

§ 13.

1. Dyrektor szkoły wyznacza **Martynę Steklę** jako osobę odpowiedzialną za monitoring *Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem* w szkole.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Standardów*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* oraz za proponowanie zmian w *Standardów*.
3. Osobą odpowiedzialną za rejestr zgłoszeń jest **Jolanta Chmiel**.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, przeprowadza wśród pracowników szkoły, uczniów oraz rodziców raz na 12 miesięcy ankietę, monitorując poziom realizacji *Standardów*. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 11** do niniejszych *Standardów*.
5. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany *Standardów* oraz wskazywać naruszenie *Standardów* w szkole.
6. Osoba, o której mowa w ust. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
7. Dyrektor szkoły wprowadza do *Standardów* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły, dzieciom i ich rodzicom lub opiekunom prawnym nowe brzmienie *Standardów*.

Rozdział VII **Przepisy końcowe**

§ 14.

1. *Standardy* wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, dzieci oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej szkoły i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie szkoły, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.